

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

Caput Undecimum. De Obligatione & potestate Coadjuti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

Quaestio 432. An & qualiter expiret Coadjutoria per assecutionem beneficii incompatibilis?

R Esp. Si post obtentam Coadjutoriam Coadjutor assequatur beneficium cum es incompatible, expirat Coadjutoria; neque ex vi illius potest in prabenda succedere. Wamels. *de jure pontif. conf. 16. n. 9.* Remouch. *cit. c. 17. n. 3.* remissive Tondut. *qq. benef. p. 2. c. 1. §. 13. n. 33.* Castropal. *tract. 13. d. 1. p. 10. n. 30.* citans Garciam *p. 4. c. 5. n. 123 & 124.* uti idiplum e jusque ratio manifeste colligitur *ex clem. gratia. de rescript. ibi: censis renunciare gratia, ut de beneficio vel dignitate providearis, si ante adeptionem ejusdem aliud beneficium pacifice obtineas, quod simul de jure cum dignitate vel beneficio virtute dicta gratia tibi debitor evincere non possis, licet illud resignaveris, aut sis resignare paratus &c.* quam constitutionem non intelligendam tantum de gratis mire expectativis, sed comprehendere etiam Coadjutorias veras cum futura successione, fuse ostendit Wamels. *loc. cit.* per plures numeros *seq.* Neque elides rationem datam in dicta constitutione, nempe quod talis per adeptionem talis beneficii non censeatur adhuc renunciasse futurae successioni, dicendo: ad hoc, ut beneficium vacet per assecutionem alterius incompatible, necessaria est assecutio realis cum perceptione fructuum; adeoque, cum Coadjutor non fuerit adhuc assecutus possessionem primi beneficii, seu respectu cujus est Coadjutor ante eventum obitum Coadjuti, non videtur per adeptionem secundi beneficii incompatible renunciasse futurae successioni. Nam ex alio adhuc capite, ut Tondut. *loc. cit. d. n. 34.* indicat, videtur renunciasse illi successioni; quia nimirum admittentem

do tale beneficium cum Coadjutoris officio incompatible, reddidit se inhabilem ad fungendum munere Coadjutoris; superveniente autem tali inhabilitate, cessat Coadjutoria, de quo sic

Quaestio 433. An & qualiter expiret Coadjutoria ex superveniente incapacitate Coadjutoris.

R Esp. Coadjutoria aequae cessat per supervenientem inhabilitatem Coadjutoris, ac per obitum Coadjuti ob paritatem rationis in utroque casu, nempe, quod sicut Coadjutore reddito inhabili, nullus est, qui adjuvet, sic mortuo Coadjuro nullus sit, qui adjuvetur; sic itaque, si Coadjutor efficiatur omnino inhabilis & impotens inhabilitate, vel impotentia perpetua, cessat Coadjutoria. Tondut. *qq. benef. p. 2. c. 2. §. 1. n. 35. & 36.* testans sic dictum a Rota *decis. 602. n. 3. & seq. p. 8. recent.* ubi dictum fuerit, quod si Coadjutor factus fuerit cæcus, aut irregularis, seu aliis incapax ad possidenda beneficia, corrumpit futura successio, nisi Coadjutoria esset effectuatam quoad futuram successione, utpote quia mortuus esset Coadjutus; tunc enim cæcitas post mortem Coadjuti superveniens non privaret Coadjutorem (qui jam principalis factus est) beneficio, in quo Coadjutor deputatus fuerat. At si impedimentum superveniret gratia futurae successione nondum confirmata, haberetur pro non facta tanquam redacta ad illum casum, a quo incipere non poterat, ut dicitur in *Valentina Coadjutorie 12. Jan. 1637.* quæ est ipsa illa *decisio 602. teste Tonduto.*

CAPUT UNDECIMUM.

De Coadjuti obligatione & potestate.

Quaestio 434. Num Coadjutus in idoneus teneatur permittere administrationem Coadjutori?

R Esp. affirmative. Remouch. *cit. c. 14. n. 1.* idque, ut idem *ibidem* sive coadjutus consenserit in dationem Coadjutoris, sive non consenserit; æquum enim est, ut ille, qui ob corporis impotentiam aut negotiorum multitudinem non potest munus illi incumbens explere, permittat illud per Coadjutorem suppleri. Verum non solum æquum esse videtur Remouch. *loc. cit.* sed & ad hoc absolute teneri Coadjutum, evincit causa, ob quam datus Coadjutor, nempe necessitatis, aut utilitatis ecclesie, ne scilicet illa propter impedimentum Prælati detrimentum patiat. Unde etiam Castropal. *tract. 13. d. 1. p. 10. n. 9.* multandum judicat talem Coadjutum impeditum, nolentem pro se tempo-

re illius impedimenti deservire Coadjutorem. Sed neque contrarium inferri videtur ex eo, quod diximus supra ex Engels *ad tit. de cler. agror. n. 6.* non teneri Coadjutum deservire per suum Coadjutorem in iis casibus, quibus alias ob legitimum impedimentum possit in absentia lucrari fructus & distributiones. Licet enim hinc formari posset hæc sequela: si non tenetur in eo casu inservire per Coadjutorem, potest etiam eum impedire ne deserviat, absque eo, quod amittat fructus aut distributiones: non tamen sequitur, posse illum impedire Coadjutorem absque eo, quod per hoc peccet, dum aliunde ad illum non impediendum tenetur, nempe ne cultus divinus, & Ecclesia damnum patiat.

Quaestio

Quaestio 435. Coadjutus qualiter teneatur ad residentiam?

1. **R** Esp. Coadjutoris concessio non liberat Coadjutum à residendo. Barbof. *dejur. eccl.* l. 3. c. 10. n. 29. testans sic in Episcopo Coadjuto declarasse Congregationem praepositam negot. Episcoporum & regular. in *Neisterens.* 7. sept. 1619. Et sic in specie Coadjutus quicumque inhabilis, & illiteratus à residentia abesse non potest, ne alias stultus, & insufficientis melioris sit conditionis, quam sapiens & literatus. Barbof. *loc. cit.* n. 30. citans Quarant. in *sum. Bullar. v. residentia.* Piacet. in *pr. Episc.* p. 2. c. 3. n. 27. Ugelin. *de off. Ep.* c. 15. §. 3. ad fin. & c. 54. n. 3. Gonz. gl. 5. §. 9. n. 30. ubi etiam, quod S. Congregat. Trid. dixerit haec expressa: propter deputationem Coadjutoris, parochus, cui datus est Coadjutor, non poterit abesse à residentia. Idem habet Garc. p. 4. c. 5. num. 8.

2. Habeas tamen Coadjutorem habetur pro residente, & praesente ratione infirmitatis aliorumque impedimentorum legitimorum, ac si non haberet Coadjutorem, etiam si Coadjutor illius non resideat. Garc. p. 4. c. 5. n. 63. non enim debet esse deterioris conditionis ex eo, quod habeat Coadjutorem. Neque privilegium suum debet esse ei nocivum & retorqueri in ejus damnum, quod ad ejus favorem est ei concessum. Garc. *ibid.* Gonz. *loc. cit.* à n. 116. verum de hoc satis dictum supra, speciali de super proposita quaestione.

Quaestio 436. Qualiter Coadjutus lucratur fructus & praesentias?

1. **R** Esp. primò. Coadjutus in omnibus illis casibus, in quibus ipse praesens per seipsum nihil lucraretur, etiam nihil lucratur inserviando per suum Coadjutorem. Gonz. gl. 5. §. 9. n. 125. & seq. vide dicta supra, ubi num Coadjutor Coadjuto excommunicato lucrari queat fructus aut distributiones.

2. Secundò. Coadjutus sicut, dum non haberet Coadjutorem; lucraretur sibi omnia emolumenta sui beneficii, et si infirmus aut aliter legitime impeditus non interfit divinis. *c. unic. de cler. agror. in 6.* Gonz. *loc. cit.* n. 119. citans Covar. l. 3. *variav. c. 13. per tot.* Gurtier. *qq. can. q. 1. ex. n. 137.* Navar. *conf. 11. de cler. agror. & c.* ita lucrabitur eadem stantibus illis legitimis causis, quamvis Coadjutor ejus non resideat & interfit. Gonz. n. 170. juxta dicta quoque à nobis supra.

3. Resp. Tertio. De cetero fructus beneficii pertinent semper ad Praelatum Coadjutum. imò distributiones quotidianæ, quas Coadjutor lucratur absente Coadjuto, cedere debent in utilitatem Coadjuti, detracta tamen inde congruà, si qua assignata Coadjutori pro modo administrationis susceptæ. Barbof. *ad Trident.* n. 10. Remouch. *cit.* c. 14. n. 2. juxta dicta à nobis in superioribus,

* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

Quaestio 437. An & qualiter Coadjutus possit frui beneficio jubilationis, ubi ea in usu est in aliqua ecclesia, & vi illius lucrari fructus & distributiones in absentia, et si Coadjutor eius non inserviat?

1. **R** Esp. Primò. Ex servitio Coadjutoris obtinere aut perficere nequit Coadjutus jubilationem; quia hoc privilegium conceditur in remunerationem exhibiti personalis laboris per ipsum jubilantem, adeoque computandi non sunt anni, quibus Coadjutus non inservivit per se, sed per suum Coadjutorem. Garc. p. 4. c. 5. n. 8. Caltrop. *tract.* 13. d. 1. p. 10. n. 10. juxta decif. Rotæ in *Tirason.* Coadjutoria 8. Novemb. 1599. quam recitat Garc. *loc. cit.* n. 138.

2. Resp. Secundò Coadjutus exemptus à residentia vi jubilationis jam quæritæ proprio servitio potest hoc beneficio frui lucrando in absentia fructus, & distributiones aliæque emolumenta, etiam si habeat Coadjutorem, & is non resideat. Coadjutoria enim non adimit Coadjuto jura & privilegia aliunde ei competentia, nec receptio Coadjutoris post acquisitam exemptionem beneficio jubilationis debet præjudicare Coadjuto AA. iidem *ll. cit.* juxta eandem Rotæ decisionem.

Quaestio 438. Num Coadjutus possit optare aliam præbendam?

R Esp. de hoc satis dictum supra, ubi num Coadjutor impedire possit Coadjutum in optando aliam præbendam. Vide Gonz. gl. 34. n. 96.

Quaestio 439. Quomodo & quando Coadjutus liberetur a præstanda congrua Coadjutori?

1. **R** Esp. primò. non tenetur Coadjutus ad hoc si ipse per se, seu ministros suos Ordinarios absque opera Coadjutoris possit satisfacere officio suo. Remouch. c. 14. n. 8. citans Navar. *conf. 2. n. 3. de cler. agror.* nisi forte deficient eum media, quibus se valeat decenter sustentare cum præjudicio & diminutione splendoris Ecclesie. De cetero namque nulli debentur Coadjutori fructus, si non resideat, aut quicquam ad opus Ecclesie aut Coadjuti præstet, ne alias Coadjuto indultum illud Pontificis sit damnosum sine ullo illius, aut Ecclesie commodo. Remouch. n. 4. sed neque tenetur talis Coadjutus per se subire ordinarios ministros potens, ac volens satisfacere officio uti operâ Coadjutoris sibi dati. Fagn. *in c. ex parte. n. 24. in fine.* ubi ex decisione S. Congregat. inferendum, quod Coadjutor datus Episcopo ob senium & aegritudinem, de ejus consensu cum plena libertate, & omnimoda facultate in temporalibus, & spiritualibus administrandi ea omnia, quæ ad officium Coadjutoris pertinent minime se possit immiscere in exercitio pontificalium, neque jurisdictionalium, quibus defungi potest, & vult ipse Episcopus &c. Unde etiam, ut bene advertit Remouch. n. 5. formula Coadjutoriarum exonerans Praelatum à contributione portionis, & ponens in ejus arbitrio admissionem Coadjutoris in partem administrationis, vel non aliter intelligi nequit sine distinctione causæ finalis Coadjutoria, adeoque totius substantiæ illius, quam si impedirentur Coadjuti (cuius intuitu Papa daudo Coadjutorem

torum voluit providere Ecclesia) non fuerit tam prægnaus, quin possit Prælatus per se subive ministros ordinarios obligationi suæ satisfacere. Plura huc spectantia vide supra, ubi de alimentis præstandis Coadjutori.

Quæstio 440. Num habens Coadjutorem in dignitate & Canoniatu possit ipse in uno, & Coadjutor in altero deservire.

Respondet affirmativè Castrop. *loc. cit. num. 38.* additque hinc utrumque Coadjutum, & Coadjutorum habiturum vocem in Capitulo, & dationem; quia hoc cedit in utilitatem Ecclesiæ.

Quæstio 441. An Coadjutus alteri delegare possit ea, quæ Coadjutor vult, & potest per seipsum exercere.

Respondet negativè Fagn. *in c. ex part. de Cler. egrot. num. 25.* ubi: ea, quæ Episcopo impedito Coadjutor illius expedire potest; & vult per seipsum, non potest Episcopus alteri delegare. Viderur tamen id fallere, dum Episcopus habet suum Vicarium generalem, posse nimirum tunc ea illi delegare præterito Coadjutore.

Quæstio 442. Num Coadjutus revocare possit; quæ Coadjutor gessit in casibus sibi à jure vel consuetudine permisis.

Respondet negativè Fagn. *in c. ex parte. de Cler. egrot. num. 26.*

Quæstio 443. Num confessio Coadjuti nocent Coadjutori, & contra.

Respond. negativè; quia tam Coadjutus quam Coadjutor agit nomine proprio, & potestate à Papa accepta, non potest alteri præjudicare sua confessione. Garc. *p. 4. c. 5. num. 126.* Castrop. *tract. 13. d. 1. p. 10. num. 32.* Gonz. *gl. 5. §. 9. n. 129.* citans Mandos, *in pr. signatur. gratia tit. Coadjutor*

ad finem vers. confessionem. Rotam in Hyspal. portionis de anno 1551. teste Achil. de Grass. decis. 162. alias 3. sub tit. de confessis.

Quæstio 444. Num sententia lata contra Coadjutum noceat Coadjutori, & contra. Item lata contra unum Coadjutorem noceat aliis Coadjutoribus.

1. Resp. ad primum: sententiam datam contra Coadjutum non nocet Coadjutori, si is citatus non sit, saltem per proclama seu in genere, vel contra; quia est res inter alios acta. Garc. *loc. cit. num. 128.* citans Rotam in Toletana juris decimandi 19. Febr. 1594. Castrop. *loc. cit. num. 33.*

2. Resp. ad secundum: multò minus nocere potest sententia lata contra unum Coadjutorem, eo cedente vel decedente, ipsius successoris obligationem datam; quia nimirum est res inter alios acta, & quæ ad ipsum non pertinet. Castrop. *loc. cit. num. 129.* & sic si sententia lata super invaliditate Coadjutoria primi Coadjutoris, non potest præjudicare secundo Coadjutori; cum secunda Coadjutoria sit diversa à prima. Garc. *loc. cit. num. 92.*

3. Limitatur tamen hæc responsio hæc ratione: nisi sententia lata sit super juribus & præemiis Coadjutoria; tunc enim sententia lata contra unum Coadjutorem sequentibus, imò aliis similibus præjudicare posset, juxta *l. ingenuum. ff. de statu hominum.* Castrop. Garc. *l. cit. citans Tiraq. tract. res inter alios acta. limitat. 27. Covar. pract. c. 13. num. 5. & Rotam in Calagur. benefic. de Navarra. 20. Jun. 1588.* quia in causa status personæ prodest & nocet sententia inter alios lata. Gonz. *ad reg. 8. gloss. 9. §. 1. n. 85.* citans præter *l. ingenuum.* Tiraq. & Covar. jam citatos Felin. *in 6. cum omnes. de constir. n. 7. Abb. ibid. n. 4. Curtior. conf. 1. n. 3. Peregrin. tract. de fideicom. n. 35. num. 44.*

***

